

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/26-04042
Otsuse kuupäev 31.05.2026
Komisjoni koosseis Kai Amos

Tarbija
Kaupleja AS ÜHISTEENUSED (11052490)

Tarbija nõue Leppetrahvi tühistamine

Resolutsioon:

1. Jätta tarbija nõue rahuldamata.

Kui vaidlevad pooled otsusega ei nõustu, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse. Kaupleja peab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit kirjalikult teavitama otsuse täitmisest 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Kaupleja määras 30.01.2026 tarbija sõidukile leppetrahvi nr 1047011585 summas 60 eurot parkimiskorralduse nõuete rikkumise eest Võru tn 55f, Tartu tasulises eraparklas, kus võis parkida 2 tundi tasuta juhul, kui fikseerida parkimise algusaeg parkimiskellaga. Tarbija ei fikseerinud parkimise algusaega parkimiskellaga. Tarbija selgitustel ta märganud parklasse sisenemisel eraparkal tähistust ega parkimistingimusi, kuna need ei olnud paigutatud sõiduki sisenemisel nähtavale kohale, sellel põhjusel ei ole leppetrahv põhjendatud. Leppetrahv on ka liiga suur. Tarbija esitas kauplejale leppetrahvi määramise kohta vaide, kaupleja rahuldab vaide osaliselt ja vähendas leppetrahvi summat määrates uueks suuruseks 40 eurot. Ka see summa on üleliia kõrge, tarbija hinnangul oleks mõistlik suurus 15 eurot.

Tarbija soovib tuvastada, et leppetrahv nr 1047011585 on tühine või alternatiivselt vähendada leppetrahvi 15-le eurole.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja palus vastuses jätta tarbija nõue rahuldamata. Võru 55f, Tartu asuva parkla näol on tegemist tasulise eraparklaga, kus on võimalik parkimiskellaga parkida 2 tundi tasuta. Parkimiskorraldusele eraparklas viitavad liikluskorraldusvahendid, mis asuvad parklasse sissesõidul. Parklasse sissesõidul on olemas liiklusmärk 387 „Parkimisala“, paigaldatud on ka eraparklale oranž infotahvel, kus on kirjas parkimistingimused. Seega on liikluskorraldusvahendid

paigaldatud korrektselt ja üheselt mõistetavalt, et tegemist on tasulise parklaga, kus võib parkimiskellaga parkida 2 tundi tasuta. Tarbija rikkus parkimistingimusi, leppetrahvi määramine oli põhjendatud.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, tutvunud asja materjaliga, leidis, et tarbija nõue ei kuulu rahuldamisele. Pooled vaidlevad selle üle, et kas tarbijal on kaupleja ees lepingust tulenev kohustus tasuda parkimiskorralduse nõuete rikkumise eest määratud leppetrahvi.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi võib võlasuhe tekkida lepingust. VÕS § 8 lg 1 kohaselt on leping tehing kahe või enama isiku (lepingupooled) vahel, millega lepingupool kohustub või lepingupooled kohustuvad midagi tegema või tegemata jätma. Antud vaidlus puudutab sõiduki parkimist tasulises parklas. Riigikohus selgitas tsiviilasja nr 3-2-1-82-16 otsuse p-s 22, et tasulises parklas parkimise kohta sõlmitud leping vastab üürilepingu tunnustele VÕS § 271 mõttes, kus tasulise parkimise korraldaja (üürileandja) võimaldab parkimist vajava sõiduki juhil (üürnik) kasutada tasu eest parkimisala. Parkimisel sõlmitakse leping hetkel, kui sõiduk siseneb tasulise parkimise alale. Parkimise kohta sõlmitud lepingust tulenevaid üürileandja õigusi ja kohustusi omab parkimise korraldaja, antud juhul kaupleja.

Tarbija asjaoludel ei eristunud parkimisala visuaalselt tavapärasest parkimisalast ning parkimistingimusi sisaldav infotahvel ei olnud sellises asukohas ega sellise nähtavusega, et keskmine mõistlik autojuht oleks parkimist alustades aru saanud, et tegemist on tasulise parkimisega. Arvestades kellaega ja aastaega (pimedus), ei olnud teave piisavalt silmatorkav. Tarbija tõendab liikluskorraldusvahendite paigutust fotodega. Lisaks pidas tarbija määratud leppetrahvi summat ebaproportsionaalselt suureks, kuna 40 euro suuruse leppetrahv ületab oluliselt tasulise parkimise tasu.

Komisjon analüüsis tarbija esitatud fotosid ning kaupleja poolt liikluskorraldusvahendite paigutuse ja tähenduse kohta antud selgitusi ning leidis, et kaupleja selgitused on põhjendatud.

Kaupleja tugineb majandus- ja kommunikatsiooniministri 22.02.2011 määrusele nr 12 „Liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded“, mille § 2 lg 1 kohaselt on liiklusmärk märk, millega kehtestatakse teatav liikluskord, teavitatakse liiklejat liiklusohust või aidatakse liikluses orienteeruda. Sõidukijuht peab liiklemisel juhinduma liiklusmärkidest. Parklasse sissesõidul on olemas liiklusmärk 387 „Parkimisala“, mis näitab parkimiseks määratud mõjuala. Nimetatud märgil on info tsoonitähise ning parkimishindade kohta ning info, et parkimiskellaga saab parkida 2 tundi tasuta. Lisaks on olemas liiklusmärk 643a „eravalduse tähis“ kirjega ÜHISTEENUSED. Täiendavalt viitab eraparklale oranž infotahvel, kus on kirjas parkimisala kasutamise tingimused. Seega on liikluskorraldusvahendid paigaldatud korrektselt ja üheselt mõistetavalt, et tegemist on tasulise parklaga, kus võib parkimiskellaga parkida 2 tundi tasuta.

Sisenedes sõidukiga parklasse nõustub sõidukijuht parkimistingimustega. Parkimistingimuste infotahvlid on tüüptingimused ja lepingu osa VÕS § 37 lg 1 alusel. Tulenevalt lepingu sõlmimise viisist võis sõidukijuht tüüptingimuste olemasolule eeldada ning ta võis nende sisust teada saada. Riigikohus on märkinud, et määrav ei ole tingimuste sisuga tegelik tutvumine, vaid võimalus nende sisust teada saada ehk võimalus nendega tutvuda. Kaupleja oli tingimustega tutvumise

võimaluse loonud. Parkimistingimuste kohaselt on sõidukijuht kohustatud parklat ja parkimiskohta kasutama järgides lepingutingimusi, ühtlasi juhindudes liiklusseadusest, sõidukijuhi hoolsuskohustusest ning lähtuma paigaldatud viitadest, märkidest ja Operaatori juhistest (punkt 11). Kaupleja selgitustel oli parklas väga hea valgustus ning olenemata pimedast ajast on kõik liikluskorraldusvahendid väga selgelt nähtavad, kaupleja tõendab seda fotodega.

Komisjon nõustub kaupleja seisukohaga, antud eraparkla oli liiklusmärgiga tähistatud, selle kasutamiseks olid olemas parkimistingimused, millistel kaupleja ja tarbija sõlmisid parkimislepingu. Lepingutingimuse kohaselt tekkis tarbijal tasuta parkimise õigus üksnes parkimise algusaja parkimiskellaga fikseerimisel. Pooled ei vaidle, et tarbija ei fikseerinud parkimise algusaega parkimiskellaga. Komisjon tuvastas, et tarbija rikkus parkimistingimusi. Tingimuse rikkumisega kaasnes kauplejale õigus määrata leppetrahv, mida kaupleja tegi. Leppetrahvi määramine on põhjendatud.

Tarbija esitas alternatiivselt nõude vähendada VÕS § 162 alusel määratud leppetrahvi, kuna leppetrahvi summa 40 eurot ei ole mõistliku suurusega. Kaupleja vaidles tarbija esitatud leppetrahvi vähendamise taotlusele vastu selgitades, et kohtupraktika kohaselt ei ole leppetrahv 40 eurot ebamõistlikult suur ning selle vähendamiseks või tühistamiseks puudub alus. Sõidukijuhi huvi on parkida turvaliselt oma sõiduk, eraparkla omaniku õigustatud huvi on saada parkimisala kasutamise võimaldamise eest tasu. Sõidukijuhil oli võimalus täita parkimislepingu tingimusi, parkimise hind võimaldas seda. Antud juhul ei olnud tarbija tähelepanelik, ta oli hooletu ja see põhjustas leppetrahvi määramise. Kuid see ei saa olla leppetrahvi maksmisest vabanemise aluseks.

VÕS § 162 lg 1 kohaselt kui tasumisele kuuluv leppetrahv on ebamõistlikult suur, võib kohus seda leppetrahvi maksmiseks kohustatud lepingupoole nõudmisel vähendada mõistliku suuruseni, arvestades eelkõige kohustuse täitmise ulatust tema poolt, teise lepingupoole õigustatud huvi ja lepingupoole majanduslikku seisundit.

Komisjon vaagis seaduses toodud leppetrahvi vähendamise aluseid. Asjaolude kohaselt leiab tarbija poolt parkimislepingu tingimuse (parkimise algusaja tähistamise parkimiskellaga) rikkumine kinnitust. Komisjoni hinnangul on parkimiskellaga parkimise algusaja tähistamine sedavõrd igapäevane, lihtne ja tarbijat minimaalselt koormav kohustus, et selle täitmine oli tarbijale igal juhul jõukohane. Tarbija parkis oma sõiduki tasulisse parklasse kasutades kaupleja poolt hallatavat parkimisala, kuid ta jättis oma kohustuse täies ulatuses täitmata. Kui rikkumine on toimunud, tekkis kauplejal õigus määrata tarbijale parkimislepingus toodud leppetrahv. Komisjoni nõustub kaupleja seisukohaga, et kohtupraktikas on leitud, et mõistlik leppetrahvi suurus võib olla erineva suurusega, sh ka 50 ja 55 eurot. Seega leppetrahvi suurus 40 eurot ei ole ettemääratult liiga suur. Seadus võimaldab taotleda leppetrahvi vähendamist majanduslikel põhjustel, tarbija ei ole teatanud, et leppetrahvi suurus on temale majandusliku seisundi tõttu koormav või ebamugav. Komisjoni hinnangul ei ole leppetrahvi vähendamine põhjendatud.

Tarbija nõue ei ole põhjendatud ja jääb rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kai Amos

/allkirjastatud digitaalselt/